

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.I.1.059/2008/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év április hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

**v é g z é s t :**

Az orgazdaság büntette és más bűncselekmények miatt a vádlottak ellen folyamatban volt büntető ügyben a **IV. és V. rendű terheltek védője** által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Vas Megyei Bíróság B.417/2005/447. számú, valamint a Győri Ítéltábla Bf.60/2007/81. számú ítéletét a IV. rendű terheltek tekintetében **hatályában fenntartja,**

a Vas Megyei Bíróság B.417/2005/447. számú és a Győri Ítéltábla Bf.114/2007/49. számú ítéletét az V. rendű terheltekre vonatkozó részében **hatályon kívül helyezi** és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli az V. rendű terheltek előzetes letartóztatását, amely a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozandó határozatig tart.

A felülvizsgálati indítványt a Vas Megyei Bíróság Bnyf.46/2005/2. és Bnyf.155/2004/2. számú végzése tekintetében **elutasítja.**

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

**I n d o k o l á s**

A Vas Megyei Bíróság a 2006. október 27. napján kihirdetett B.417/2005/447. számú ítéletével a IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 7 rb. bűnsegédként, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal, jelentős értékre elkövetett lopás bűntettében, melyből 2 rb. kísérlet, valamint folytatólagosan, jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett orgazdaság bűntettében;

az V. rendű terheltet 27 rb. üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal, jelentős értékre elkövetett lopás bűntettében, melyből 9 rb. társtettesként, 9 rb. felbujtóként, 9 rb. bűnsegédként elkövetett, és 4 rb. kísérlet, társtettesként, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal, nagyobb értékre elkövetett lopás bűntettében, valamint folytatólagosan, üzletszerűen, különösen nagy értékre elkövetett orgazdaság bűntettében. Megállapította, hogy a bűncselekményeket mindkét terhelt bűnszervezetben követte el.

Ezen túl az V. r. terheltet 1 rb. felbujtóként, dolog elleni erőszakkal, üzletszerűen, jelentős értékre elkövetett lopás bűntettének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette.

A fentiek miatt halmazati büntetésül a IV. rendű terheltet három évi fegyházbüntetésre, három évi közügyektől eltiltásra és három évi járművezetéstől eltiltásra, az V. rendű terheltet - mint különös visszaesőt - nyolc évi fegyházbüntetésre, nyolc évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsáthatók; az V. r. terhelttel szemben ezen túl 6.450.000 forint összegű vagyonekbezárást is elrendelt; a magánfelek polgári jogi igényének biztosítására a terheltekkel szemben korábban elrendelt zár alá vételt továbbra is fenntartotta.

Az ítéleti tényállás lényege e két terhelt kapcsán a következő:

A terheltek társaikkal együtt hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő szervezetet alkottak, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzés volt. A csoport tagjai szervezeten számos - többnyire nagy értékű - személygépkocsit tulajdonítottak el és értékesítettek, egészen vagy alkatrészekre bontva. Az elkövetés módszere általában az volt, hogy speciális zártörővel a járműveket feltörték, majd speciális műszerrel a gyárilag beszerelt indításgátlót kiiktatták, áthidalták, illetve laptopot csatlakoztatva a jármű szerviz-csatlakozójához új indítókulcsot iktattak be, és így a jármű a gyújtáskapcsoló eltörését követően egy célszerszámmal, de akár egy csavarhúzóval indíthatóvá vált. Az így eltörött zárbetétet kicserélték egy új zárgarnitúrára, amellyel a jármű már szabályosan

működött. Az elkövetési mód a gépkocsi ajtózár-betétjén, gyújtáskapcsolóján, műszerfalán - miután a kilométer-óra előlapját is megfeszítették - látható volt.

Ezzel a módszerrel az alábbi - az ítéleti tényállási pontok szerinti - bűncselekményeket követték el:

1. Az ismeretlen elkövető által, 2003. szeptember 19. napján eltulajdonított VW Golf TDI típusú, 3.101.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében értékesítette a III. r. terheltnek 250.000 forintért.

2. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 5. napján eltulajdonított Audi A6 Avant 2,5 TDI típusú, 4.764.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelttel együtt a III. r. terhelthez vitte és vele szétszereltette. Azt megállapítani, hogy a terheltek milyen mértékű haszonra tettek szert, nem lehetett.

3. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 5. napján eltulajdonított Audi A4 Avant 1,9 TDI típusú, 2.146.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 250.000 forintért értékesítette.

5. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 19. napján eltulajdonított VW Polo 75 TDI típusú, 1.941.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 250.000 forintért eladta.

6. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 20. napján eltulajdonított Audi A4 típusú, 2.902.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelttel együtt a III. r. terhelttel szétszereltette. Azt megállapítani, hogy milyen mértékű haszonra tettek szert, nem lehetett.

7. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 25. napján eltulajdonított VW Polo 1,0 Comfortline típusú, 1.869.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelttel együtt a III. r. terheltnek 200.000 forintért eladta.

10. Az ismeretlen elkövető által 2003. október 21. napján eltulajdonított Seat Stella 1,4 16 V típusú, 1.486.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 200.000 forintért eladta.

11. Az ismeretlen elkövető által 2003. november 28. napján eltulajdonított VW Golf 1,9 TDI típusú, 1.860.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 250.000 forintért eladta.

13. Az V. r. terhelt az ügy VII. r. terheltjével együtt 2003. december 3. napján dolog elleni erőszakkal eltulajdonított egy Seat Alhambra 1,9 TDI típusú, 4.681.000 forint értékű, lezárt személygépkocsit. Azt a helyszínről VII. r. terhelt vitte el, majd átrendszámozta, az V. r. terhelt pedig a közelben várakozó IV. r. terhelt személygépkocsijába átülve távozott onnan. A járművet az V.r. terhelt 450.000 forintért értékesítette.

14. A VIII. és XII. r. terhelt által 2003. december 3. napján eltulajdonított VW Polo 1,4 75 típusú, 1.743.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 200.000 forintért eladta.

15. A XII. r. terhelt az V. r. terhelttel megbeszélve 2003. december 3. napján eltulajdonított egy VW Passat Variant 1,9 TDI típusú, 3.113.000 forint értékű személygépkocsit.

16. A XII. r. terhelt az V. r. terhelt megrendelésére 2003. december 5. napján eltulajdonított egy Seat Cordoba 1,6 Stella típusú, 2.087.000 forint értékű személygépkocsit.

17. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 6. napján eltulajdonított VW Polo 60 Comfortline típusú, 1.642.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 200.000 forintért eladta.

21. A VIII. és XII. r. terhelt által 2003. december 14. napján eltulajdonított VW Polo Classic 1,0 típusú, 1.717.000 forint értékű személygépkocsi értékesítésében - meg nem állapítható összegű haszonért - az V. r. terhelt közreműködött.

23. A XII. r. terhelt által 2003. december 15. napján eltulajdonított VW Polo Comfortline Classic 1,4 16 típusú, 1.643.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt

megvásárolta, majd értékesítette a XIX. r. terheltnek. Az elért haszon összege nem volt megállapítható.

24. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 17. napján eltulajdonított VW Passat Variant 1,9 TDI típusú, 2.895.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt felhívására a XIX. r. terhelt a VI. r. terhelt segítségével visszavásárolta 300.000 forintért. A gépkocsi további sorsa és az elkövetők által megszerzett haszon mértéke nem volt megállapítható.

25. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 9. napján eltulajdonított Audi A6 Avant 2,5 TDI típusú, 4.521.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, majd 450.000 forintért a III. r. terhelt segítségével értékesítette. A gépkocsit társai a vevőhöz szállították, akik onnan az V. r. és a IV. r. terheltek által használt és a lopott gépkocsit követő járműbe átszállva tértek vissza.

26. A XIV. és XV. r. terheltek által 2003. december 19. napján eltulajdonított Ford Galaxy TDI Trend típusú, 5.983.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett 280.000 forintért megvásárolta, és a III. r. terhelt segítségével eladásra felkínálta az I. r. terheltnek, eredménytelenül. A gépkocsi további sorsa ismeretlen.

27. A 2003. december 19. napján eltulajdonított VW Passat Variant TDI típusú, 3.331.000 forint értékű személygépkocsi 550.000 forint ellenében történő visszavásárlásában az V. r. terhelt haszonszerzés végett közreműködött.

29. Az V. r. terhelt rábírására a XIV. és XV. r. terhelt 2003. december 20. napján eltulajdonította a VW Passat 1,9 TDI típusú, 3.550.000 forint értékű személygépkocsit, amit az V.r. terhelt a IV.r. terhelttel együtt a III. r. terhelthez vitt, annak szétszerelése érdekében. Az V.r. és a IV. r. terheltek által elért haszon mértéke nem volt megállapítható.

30. Az V. r. terhelt rábírására a XIV. terhelt a XV. r. terhelt segítségével 2003. december 21. napján eltulajdonította a Ford Galaxy TDI típusú, 4.137.000 forint értékű személygépkocsit, amit eladott 250.000 forintért az V.r. terheltnek. Ő azt a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében a III. r. terheltnek 350.000 forintért eladta.

31. Az V. r. terhelt rábírására a XIV. r. terhelt 2003. december 21. napján eltulajdonította a VW Golf SDI Comofortline típusú, 4.725.000 forint értékű személygépkocsit. A IV.r. terhelt kíséretében a helyszínre érkező V. r. terheltnek a kocsiból

kiszerezelt komputert átadta, és egy másik társa azt viisszaszerelte, majd a lopott kocsit elvezette. A járművet a XIV. r. terhelt 300.000 forintért értékesítette. Az V. r. terhelt legalább 60.000 forint haszonra tett szert.

32. Az V. r. terhelt rábírására a XIV. r. terhelt 2003. december 21. napján a VII. r. terhelt segítségével eltulajdonította a Seat Alhambra 1,9 TDI Stella típusú, 6.675.000 forint értékű személygépkocsit. A jármű sorsa ismeretlen, azt nem lehetett megállapítani, hogy a terheltek mekkora haszonra tettek szert.

33. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 18. napján eltulajdonított Audi A3 1.9 TDI típusú, 4.208.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelttel együtt annak szétszerelése érdekében a III. r. terhelthez vitte. Azt nem lehetett megállapítani, hogy a IV-V. r. terheltek mekkora haszonra tettek szert.

34. Az V. r. terhelt rábírására a XIV. r. terhelt 2003. december 22. napján eltulajdonította a VW Golf(IV) Variant 1,6 Highline típusú, 2.086.000 forint értékű személygépkocsit; eközben az V. r. és a IV.r. terheltek figyelőszolgálatot teljesítettek. A jármű sorsa ismeretlen, azt nem lehetett megállapítani, hogy a terheltek mekkora haszonra tettek szert.

36. A XIV. és XV. r. terheltek 2003. december 23. napján eltulajdonítottak egy Seat Alhambra 1,9 PD TDI Signo típusú, 8.821.000 forint értékű személygépkocsit; annak eladását megkísérelték és abban közreműködött az V. r. terhelt is. A jármű sorsa ismeretlen.

37. A XIV. és XV. r. terheltek az V. r. terhelt közreműködésével 2003. december 23. napján eltulajdonítottak egy VW Passat Variant 1,9 TDI típusú, 3.759.000 forint értékű személygépkocsit, amelyet az V. r. terhelt értékesített ismeretlen személyeknek. Az elért haszon mértéke ismeretlen.

39. A VIII., XII. és XIII. r. terheltek 2003. december 23. napján eltulajdonítottak egy Skoda Octavia 1,9 TDI típusú, 2.470.000 forint értékű személygépkocsit, amelynek computerét az V. r. terhelt programozta át. E tevékenységéért 50.000 forintot kapott.

40. A XIV. r. terhelt az V. r. terhelt rábírására - az V. és IV. r. terhelt figyelése mellett - 2003. december 25. napján - a XV. r. terhelt segítségével - megkísérelt eltulajdonítani egy VW Passat 1,9 TDI típusú, 6.264.000 forint értékű személygépkocsit.

41. Ezt követően a XV. r. terhelt az V. r. terhelt rábírására - V.r. és IV.r., valamint a XIV. r. terheltek figyelése mellett -

megkísérelt eltulajdonítani egy VW Passat 1,6 típusú, 2.571.000 forint értékű személygépkocsit, azonban tetten érték. Az V. és IV.r. terhelt a helyszínt elhagyta.

46. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 27. napján eltulajdonított VW Polo 75 1,4 típusú, 1.739.000 forint értékű személygépkocsit az V. r. terhelt haszonszerzés végett megszerezte, és a IV. r. terhelt tudtával és jelenlétében 200.000 forintért a III. r. terheltnek értékesítette.

48. A VIII., XII. és XIII. r. terheltek által 2003. december 28. napján eltulajdonított Skoda Octavia 1,9 TDI Combi típusú, 3.750.000 forint értékű személygépkocsi visszavásároltatásában az V. r. terhelt közreműködött.

51. Az ismeretlen elkövető által 2003. december 26. napján eltulajdonított VW Bora TDI típusú, 3.543.000 forint értékű személygépkocsi értékesítésében az V. r. terhelt haszonszerzés végett közreműködött. Az elért haszon mértéke nem volt megállapítható.

53. A VII. és XII. r. terhelt 2003. december 30. napján az V. r. terhelt rábírására eltulajdonított egy Audi TT Coupe 1,8 T típusú, 4.948.000 forint értékű személygépkocsit, amit az V.r. terhelt a XXIII. r. terhelt közreműködésével 550.000 forintért értékesített. A terhelt hasznának mértéke nem volt megállapítható.

56. A XII. r. terhelt 2004. január 1. napján eltulajdonított egy VW Golf(IV) 1,6 típusú, 2.188.000 forint értékű személygépkocsit, amit az V. r. terhelt által vezetett személygépkocsit követve vitt el.

57. A VII. r. terhelt 2004. január 2. napján az V. r. terhelt rábírására eltulajdonított egy Audi A4 Avant 2,5 TDI típusú, 3.873.000 forint értékű személygépkocsit, amelynek ajtózárat már előtte az V. r. terhelt feltörte. A járművet az V. r. terhelt által vezetett személygépkocsi kíséretében vitte el. A járművet az V. r. terhelt a XXIII. r. terhelt közreműködésével 500.000 forintért értékesítette. Az V. r. terhelt hasznának mértéke nem volt megállapítható.

59. A XII. r. terhelt két társa segítségével 2004. január 2. napján éjszaka megkísérelt eltulajdonítani egy VW Polo 75 1,4 Comfortline típusú, 2.542.000 forint értékű személygépkocsit, amihez az V. r. terhelt telefonon adott tanácsokat.

63. A VIII., XII. és XIII. r. terhelt 2004. január 6. napján eltulajdonítottak egy Seat Leon 1,4 Stella típusú, 2.180.000 forint értékű személygépkocsit, amit az V. r. terhelt a XXIII. r. terhelt

közreműködésével - azt szétszerelgetve - 330.000 forintért értékesített. Az V. r. terhelt ennek kapcsán 80.000 forint haszonra tett szert.

64. Az ismeretlen elkövető által 2004. január 2. napján eltulajdonított VW Passat Variant 1,9 TDI típusú, 3.401.000 forint értékű személygépkocsi visszavásároltatásában az V. r. terhelt haszonszerzés végett közreműködött. Az elért haszna legalább 120.000 forint volt.

65. A VIII. és XII. r. terheltek által 2004. január 8. napján eltulajdonított VW Polo 75 1,4 16 V típusú, 1.810.000 forint értékű személygépkocsi visszavásároltatásában az V. r. terhelt haszonszerzés végett közreműködött. Az elért haszna legalább 50.000 forint volt.

70/I. Az V. r. és a VII. r. terheltek 2004. január 12. napján eltulajdonítottak egy VW Golf TDI típusú, 3.489.000 forint értékű személygépkocsit. Annak elrejtésében a IV. r. terhelt közreműködött.

70/II. Az V. r. és a VII. r. terheltek ugyanekkor eltulajdonították a sértett 279.000 forint értékű ingóságait is.

77. Ismeretlen elkövetők 2004. január 15. napján eltulajdonítottak egy Seat Alhambra 1,9 TDI típusú, 8.023.000 forint értékű személygépkocsit, amihez az V. r. terhelt telefonon adott tanácsokat.

80. A VII. r. terhelt 2004. január 16. napján az V.r. terhelt tudtával eltulajdonított egy VW Passat 1,9 TDI típusú, 4.087.000 forint értékű személygépkocsit.

83. A VII. r. terhelt 2004. január 16. napján eltulajdonított egy Seat Ibiza 1,9 SDI Stella típusú, 2.950.000 forint értékű személygépkocsit, amelyet az V. r. terhelt által vezetett személygépkocsit követve vitt el. A járművet az V. r. terhelt a IV. r. és a VII. r. terhelt tudtával és jelenlétében 320.000 forintért értékesítette a III. r. terheltnak.

85. A VII. r. terhelt 2004. január 17. napján az V. r. terhelt rábírására eltulajdonított egy VW Bora 1,9 TDI típusú, 3.168.000 forint értékű személygépkocsit, amelyet az V. r. terhelt 280.000 forintért értékesített a VI. r. terheltnak.

86. Az V. r. és a VII. r. terheltek 2004. január 18. napján megkíséreltek eltulajdonítani egy Skoda Octavia Combi 1,9 TDI típusú, 3.021.000 forint értékű személygépkocsit.



96. Ismeretlen elkövetők 2004. január 15. napján eltulajdonítottak egy Bora 1.4 16 V típusú, 2.156.000 forint értékű személygépkocsit, amelynek elidegenítésében - társaival együtt - az V. r. terhelt is közreműködött. Az elért haszna nem volt megállapítható.

98. Az V. r. és a VII. r. terheltek 2004. január 23. napján eltulajdonítottak egy Ford Galaxy Trend TD típusú, 8.045.000 forint értékű személygépkocsit. A járművet a IVr. terhelt jelenlétében és tudtával a IV. r. és VII. r. terhelt 380.000 forintért eladta a III. r. terheltnak.

106. VII. r. terhelt ismeretlen társával - az V. r. terhelt segítségével - 2004. január 26. napján eltulajdonítottak egy VW Bora 1,9 TDI típusú, 3.770.000 forint értékű személygépkocsit. A járművet a IV. r. 330.000 forintért eladta.

110. Az V. r. terhelt a IV. r. terhelt segítségével 2004. január 30. napján eltulajdonított egy Audi A4 2,4 típusú, 2.564.000 forint értékű személygépkocsit. Annak visszavásároltatásával a VIII. r. közreműködésével 600.000 forint haszonra tett szert.

112. Ismeretlen tettes 2004. február 2. napján eltulajdonított egy Audi A6 Avant S6 Quattro 4,2 Tiptronic típusú, 8.629.000 forint értékű személygépkocsit. Annak visszavásároltatásában társával az V. r. terhelt közreműködött, és ezzel 1.800.000 forint haszonra tett szert.

113. Az V. r. és a VII. r. terheltek 2004. február 2. napján eltulajdonítottak egy Audi A6 Quattro típusú, 4.050.000 forint értékű személygépkocsit.

118. Az V. r. és ismeretlen társa 2004. február 9. napján eltulajdonítottak egy VW Passat Variant TDI típusú, 4.130.000 forint értékű személygépkocsit.

Így

- a IV. r. terhelt összesen 78.984.000 forint értékű,
- az V. r. terhelt 190.757.000 forint értékű ingóságra követett el vagyon elleni bűncselekményt.

Az első fokú határozatot az ellene bejelentett fellebbezések folytán a Győri Ítéltábla bírálta felül. A 2007. december 6. napján meghozott Bf.60/2007/81. számú ítéletével a IV. r. terhelthez vonatkozóan azt részben megváltoztatta; mellőzte a bünszervezetben történt elkövetésre vonatkozó megállapítást, és helyette a terhére megállapított és lopásként értékelt bűncselekményeket bünszövetségben elkövetettnek is minősítette; a vele szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és a

*feltételes szabadságra bocsátásból őt kizáró rendelkezést mellőzte. Egyebekben rá nézve az első fokú ítéletet helybenhagyta.*

*Az V. r. terheltre nézve a másodfokú eljárást elkülönítette. Az elkülönítést követően az V. r. terheltre és két társára nézve bizonyítást vett fel, majd a 2008. június 26. napján kelt Bf.114/2007/49. számú ítéletével az első fokú határozatot az V. r. terheltre nézve (az V.r. terheltet - tévesen - I.rendű terheltként megjelölve) részben megváltoztatta; mellőzte a bünszervezetben elkövetésre utalást, a terhére megállapított valamennyi lopási cselekményt bünszövetségben elkövetettként is minősítette, ezen túl a terhére társtettesként, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal, jelentős értékre elkövetett lopás büntettként értékelt cselekmények közül egy rendbelit tettesként elkövetettnek minősített; a vele szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és a feltételes szabadságból őt kizáró rendelkezést mellőzte. Egyebekben az első fokú ítélet rá vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyta.*

*Az első fokú ítéletben rögzített tényállást az V. r. terheltet érintően csupán a következőkkel egészítette ki, illetve helyesbítette:*

- A tényállás 24. pontjában írt személygépkocsi ellopására a VI. és XIX. r. terheltnek az V. r. terhelt megbízást adott. Majd a lopási cselekmény egyébként ismeretlenül maradt elkövetőjétől a jármű megvételére ugyancsak az V.r. terhelt adott megbízást a VI. r. terheltnek, azzal, hogy azt majd visszavásároltatják. Ennek alapján vásárolta meg azt a VI. és XIX. r. terhelt 300.000 forintért.*
- A tényállás 51. pontjában írt személygépkocsit az V. r. terhelt megszerezte és eladta 350.000 forintért.*
- A tényállás 113. pontjában írt lopási cselekmény elkövetésében a VII. r. terhelt nem vett részt, ő a lopott gépkocsi elrejtésében és visszavásároltatásában működött közre.*

*Az első-, illetve másodfokú ítélet ellen a IV. r. és az V. r. terheltek védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be.*

*A IV. r. terhelt érdekében benyújtott indítvány jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában jelölte meg, mert álláspontja szerint védence nem követett el bűncselekményt; ezért indítványozta, hogy az ellene emelt vádak alól a Legfelsőbb Bíróság mentse fel.*

*Ezen túl indítványozta, hogy a Vas Megyei Bíróság Bnyf.46/2005/2., illetve Bnyf.155/2004/2. számú végzését a Legfelsőbb Bíróság helyezze hatályon kívül, mivel e végzések meghozatalára a Be. 416.*

§ (1) bekezdés c) pontjában írtak szerinti eljárási szabálysértéssel került sor.

E terhelttel kapcsolatos indítványát a következőkkel indokolta:

Megítélése szerint megalapozatlanul került sor a IV. r. terhelt jogerős elítélésére, mivel a másodfokú eljárásban akkori élettársára, az V. r. terheltre nézve az eljárást elkülönítették. Így annak ellenére, hogy cselekményei kivétel nélkül mind az élettársa terhére megállapított bűncselekményekhez kötődtek, azoknak volt az első fokú ítélet szerint bűnsegédje, illetve orgazdája, a másodfokú ítélet meghozatalára vele szemben úgy került sor, hogy e cselekmények tettesének bűnösségét a bíróság jogerősen még nem állapította meg.

Ezen túl az indítványozó szerint hiányzik a megtámadott határozatokból annak rögzítése is, hogy az orgazdasággént értékelt bűncselekménynek melyik fordulatát és mely magatartással követte el védence.

Álláspontja szerint védence az orgazdaságnak társtettése nem lehetett, mert az ehhez szükséges törvényi feltételek nem állapíthatóak meg a terhére, miután nem valósította meg a bűncselekmény törvényi tényállásának egyetlen elemét sem. Nem lehetett bűnsegédje sem a terhére megállapított bűncselekményeknek, mivel fizikai segítséget egyetlen alkalommal sem nyújtott, és pszichikai bűnsegédként sem erősíthette élettársa bűnelkövetési szándékát, hiszen az eleve azért szerezte meg a vagyontárgyakat, hogy továbbadja.

A védő a Vas Megyei Bíróság által az ügy nyomozati szakában hozott Bnyf.155/2004/2. számú - a IV.r. terhelttel szemben zár alá vételt elrendelő végzést helybenhagyó - határozat hatályon kívül helyezésére irányuló indítványának alapjaként a Be. 21. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, azzal, hogy az annak meghozatalában részt vevő egyik bíró kizárt volt, mivel a fia az eljárásban a védelmet a nyomozás során már korábban becsatolt meghatalmazás szerint helyettesként elláthatta.

Az ügyben ugyancsak a nyomozás során hozott Bnyf.46/2005/2. számú - a IV. r. terhelt által előterjesztett, bűnügyi zárlat megszüntetésére irányuló indítványt elutasító végzést helybenhagyó - határozat hatályon kívül helyezését pedig arra hivatkozva indítványozta, hogy annak meghozatalában olyan bíró vett részt, aki korábban az ügyben nyomozási bíróként járt el, így a további eljárásból a Be. 21. § (2) bekezdésére figyelemmel ki volt zárva.

Az V. r. terhelt érdekében benyújtott felülvizsgálati indítványt megalapozó jogszabályhelyet a védő nem jelölte meg, azonban a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezésére és az első fokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt az alábbiakra hivatkozva:

A 2006. szeptember 27. és október 29. napján megtartott első fokú bírósági tárgyaláson az V. r. terhelt védelmét olyan személy látta el, aki ekkor már nem volt tagja ügyvédi kamarának. Erre azonban már csupán az első fokú ítélet kihirdetését követően derült fény. Ez volt az oka annak, hogy a másodfokú eljárásban a bíróság az ügyet e védencére nézve elkülönítette, és az érintett tárgyalási napokon felvett bizonyítást megismételte, majd ügydöntő másodfokú határozatot hozott.

Álláspontja szerint azonban az első fokú bíróság olyan eljárási szabályt sértett, amelyet feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez, és amelynek kiküszöbölésére a másodfokú bíróságnak nem volt törvényes lehetősége. Ráadásul az első fokú tárgyaláson meghallgatott szakértők közül csak egy jelent meg, a többi szakértő meghallgatása helyett a másodfokú bíróság a szakvéleményeket csupán felolvasta, ahogy a tárgyalási jegyzőkönyvet is csak e részében olvasta fel.

A Legfőbb Ügyészség a IV. r. terhelt érdekében elterjesztett felülvizsgálati indítványt a terhelt bűnösségét vitató részében alaptalannak találta, miután az irányadó tényállás alapján álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható volt az, hogy a terhére rótt bűncselekményeket elkövette; a két végzésre vonatkozó indítványt pedig a törvényben kizártnak ítélte meg, miután azok nem ügydöntőek.

Az V. r. terhelt érdekében előterjesztett indítványt ugyancsak alaptalannak találta, miután a másodfokú eljárásban megismételt bizonyítás az irányadó tényállás alapját képező bizonyítékok törvényességi hibáit kiküszöbölte.

Ezért arra tett indítványt, hogy a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott ügydöntő határozatokat hatályukban tartsa fenn, míg a nem ügydöntő végzések ellen benyújtott indítványt utasítsa el (BF.2934/2008.).

A felülvizsgálati indítvány a IV. r. terhelte vonatkozóan a tényállást támadó részében kizárt, egyekben pedig alaptalan.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó; az

indítványban a tényállás nem támadható. Ebből következően csak a tényállás alapján vizsgálható az, hogy a büntetés vagy intézkedés törvénysértő-e, azt büntető anyagi jogszabály megsértésével alkalmazták-e.

Ezért a felülvizsgálati eljárásban az, hogy a tényállás az V. r. terhelt kapcsán felmerült eljárási szabályszegésre tekintettel megalapozott-e, nem is vizsgálható.

Egyébként sem helytálló az indítvány a tényállás megalapozottságát támadó részében. Önmagában az a körülmény ugyanis, hogy önhibáján kívül ugyan, de eljárási szabályt segett az egyik terhelt kapcsán az első fokú bíróság, még nem teszi megalapozatlanná a IV. r. terhelte nézve az általa megállapított tényállást. Ráadásul az, miszerint bűnsejely csak tettesi (társtettesi) magatartáshoz kapcsolódik, nem jelenti azt, hogy a bűnsejely büntetőjogi felelősségét a bíróság csak akkor állapíthatja meg, ha az elkövető felelősségre vonása is megtörtént; erre pl. ismeretlen tettes esetén is sor kerülhet, vagy akkor is, ha a tettes büntethetőségét valamely körülmény kizárja.

Miután felülvizsgálatnak ez okból nincs helye, az indítvány ezen részével a Legfelsőbb Bíróság a továbbiakban érdemben nem foglalkozott.

Az indítványozó a lopásként értékelt cselekmények kapcsán az ítéletet egyebekben nem támadta, azok minősítését nem vitatta. A felülvizsgálat során a megtámadott határozat a Be. 423. § (4) bekezdése szerint csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és az abban megjelölt ok alapján vizsgálható felül. Így a Legfelsőbb Bíróság a cselekmények felülvizsgálatát mellőzte.

Az orgazdaságként értékelt bűncselekményekre vonatkozóan a védő által kifejtettek kapcsán pedig az alábbiakra mutat rá:

Az érintett tényállások kivétel nélkül tartalmazzák azt, hogy a IV. r. terhelt az egyes bűncselekmények megvalósítása során milyen elkövetői magatartást tanúsított.

A terhére rótt, orgazdaságnak minősített és a folytatólagosság egységébe tartozó bűncselekmények közül ötöt tettesként követetett el (tényállás 2,6,25,29,33. pontja), miután ezen cselekményeknél maradéktalanul megvalósította a törvényi tényállást azzal, hogy az eltulajdonított gépkocsik elidegenítésében közreműködött. Egy esetben társtettesként követte el az orgazdaság büntetettét azzal, hogy társaival együtt a lopott autót elrejtette (tényállás 70/I. pont). A további tizenegy alkalommal legalábbis szándékerősítő hatást gyakorolt jelenlétével a bűncselekményt tettesként elkövető társára (tényállás 1,3,5,7,10,11,14,17,30,46,83. pontja). A védő

érvelésével szemben ugyanis a pszichikai bűnsegéd nem a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék kialakulására van hatással - ez esetben felbujtóként lenne felelős -, hanem a már kialakult szándékot erősíti. Ehhez pedig elegendő a támogató jelenléte, ami az első fokú ítéletben megállapított tényállásra figyelemmel a bűncselekmények szervezett elkövetésében rendszeresen részt vállaló terhelt esetében nem is volt kétséges.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint akkor, ha a folytatólagosság egységébe tartozó bűncselekményeket az elkövető részben tettesként (társtettesként), részben részesként követi el, a cselekmény egységesen tettesként elkövetettnek minősül. Miután a IV. r. terhelt a rész-cselekmények közül többet is tettesként követett el, a folytatólagos orgazdaság büntette a terhére tettesként elkövetettnek minősül.

Így nem helytálló az a védői állítás, miszerint az irányadó tényállás nem tartalmazza a terhelt bűnösségének megállapításához, illetve az orgazdaságként értékelt rész-cselekmények minősítéséhez szükséges tényeket, és a minősítés sem törvényes.

A Legfelsőbb Bíróság e terhelt kapcsán nem észlelt a 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

Ezért a megtámadott határozatokat rá nézve a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az V. r. terhelt javára bejelentett indítványt a Legfelsőbb Bíróság azonban alaposnak találta.

A büntetőeljárásban védő részvétele kötelező Be. 46. § a) pontja szerint, ha a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztést rendel kiszabni, míg a b) pont szerint akkor, ha a terheltet fogva tartják.

Miután az V. r. terhelttel szemben az ügyész öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények miatt emelt vádat, és fogva is volt, a védő részvétele az eljárásban kötelező volt.

A Be. 242. § (1) bekezdés b) pontja szerint pedig a bírósági tárgyaláson a védő részvétele kötelező a 46. §-ban szabályozott esetekben.

Az első fokú bíróság által 2006. szeptember 27-én és október 9-én tartott érdemi tárgyaláson az V. r. terhelt védelmét olyan személy látta el, aki erre már ekkor nem volt jogosult; azaz a bíróság a

tárgyalást ugyan önhibáján kívül, de védő részvétele nélkül tartotta meg.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az első fokú bíróság ítéletét és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

A másodfokú eljárásban az ügy érdemi vizsgálatára nem kerülhet sor, ha az első fokú bíróság az ügydöntő határozatot feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéssel hozta meg. Amennyiben a másodfokon eljáró bíróság ezt észleli, anélkül, hogy az ügyet érdemben vizsgálná, a határozatot - a Be. 360. § (1) bekezdés f) pontjára figyelemmel - tanácsülésen hatályon kívül helyezi. Ilyen határozat meghozatalára nyilvános ülésen vagy tárgyaláson akkor kerülhet sor, ha ezt az okot a másodfokú bíróság csak később - azaz a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzése után - észleli; azonban a hatályon kívül helyezés ekkor is elkerülhetetlen.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt eljárási szabálysértések mindegyike olyan, amely a fellebbviteli eljárásban már nem küszöbölhető ki; arra legfeljebb annak a bíróságnak van módja, amelyiknek az eljárásában ez a szabálysértés felmerült. E szabályok ugyanis nem a bizonyítékok törvényességét - és ezen keresztül az ítélet megalapozottságát - érintik, hanem az eljárás törvényességének garanciáival függnek össze.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) és c), valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Be. 428. § (2) bekezdése alapján a megtámadott első fokú ítéletet, valamint a másodfokú eljárásban az elkülönítés után hozott ügydöntő határozatot az V. r. terheltet érintő részében hatályon kívül helyezte, és a Vas Megyei Bíróságot új eljárásra utasította.

Miután a hatályon kívül helyezésre eljárási okból került sor, nincs akadálya annak, hogy azt az első fokú bíróság a Be. 404. § (4) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával folytassa le.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a nagy tárgyi súlyú, igen nagy számú és rendkívüli szervezettséget mutató módon megvalósított bűncselekményekkel vádolt terhelt jelenléte az eljárási cselekményeknél másképp, mint szabadságelvonó kényszerintézkedéssel nem biztosítható; szökésének, elrejtőzésének veszélye a megismételt eljárásban kiszabható büntetés mértékére tekintettel mindenképp fennáll. Ezért a Be. 428. § (5) bekezdésére figyelemmel a 129. § (2) bekezdés b) pontjában írt okból elrendelte a terhelt előzetes letartóztatását, ami a 131. § (5) bekezdésére figyelemmel a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozatig tart.

A Be. 416. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálatnak csak a bíróság ügydöntő határozata ellen van helye. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a IV. r. terheltre vonatkozó, nem ügydöntő végzések elleni indítványt a Be. 421. § (2) bekezdése alapján elutasította.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, valamint a 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2009. április 7.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

írnok

AIné